

Tey eldru kappast við undirsjóvartunlar

Mikukvøldið var pallborðsfundur Ólastovu í Runavík, har viðurskifti teirra eldru vórðu viðgjørd. Við pallborðið sátu Thomas Thomasen, formaður í landsfelag pensjónistana, Jákup Foldbo, stjóri fyri heimarøktina, Helena Dam á Neystabø, landstýrskvinna í almanna- og heilsumálum, Jákup Lamhauge, býráðsformaður í Runavík, og Hans á Bakka, formaður í stýrinum fyri ellisheiminum í Runavík. Hesi vóru øll samd um, at kor teirra eldru eru ov vánalig, men tey vóru ymisk á máli um, hvussu bótast kann um sømdir teirra eldru

Við pallborðið sátu Thomas Thomasen, formaður í landsfelag pensjónistana, Jógvan Foldbo, leiðari fyri heimarøktina, Helena Dam á Neystabø, landstýrskvinna í almanna- og heilsumálum, Jákup Lamhauge, formaður í Runavíkar Kommunu, og Hans á Bakka, formaður í stýrinum fyri ellisheimi í Runavík

JOHN JOHANNESSEN

Tey fimm í pallborðin um á fundinum í Ólastovu í Runavík mikukvøldi um viðurskifti teirra eldru vóru øll á einum máli um, at kor teirra eldru í Føroyum ikki eru nóg góð. Øll høvdu tey eisini sína hugsjón um, hvussu korini kunnu broytast, men ikki vóru tey heilt samd um, hvussu hetta kundi gerast.

Fundurin byrjaði við hug-

nalgum og væljóðandi felagssangi, og eftir hetta legði Bartal Kass, formaður í fyrireikingarnevndini fyri Eldraárinum 1999 í Føroyum, út. Hann tosaði um, hvat eldraárið inniber, og vísti á, at eitt av høvuðs- endamállum við eldraárinum er, at gera vart við tey eldru í samfelagnum. Men hann legði dent á, at vit ikki bert skulu hugsa um tey eldru ná tað er eldraár, men

eisini framyvir.

Harafturat kunnaði Bartal Kass um tiltøk framyvir í sambandi við eldraárið. Hann segði, at ætlanin var at halda fram at hava fundir kring landið, fyri at lýsa støðu teirra eldru allastaðni í kring. Tí stóða teirra eldru er nevniliga ikki tann sama kring alt landið. Eisini visti Bartal Kass at siga um ein fund, ið verður í Norðurlandahúsinum tíðliga í

oktober, har serfrøðingar fara at halda fyrilestur, og samtundis segði hann, at avtala er gjørd við fólkskúlan um, at skúlin skal taka eldraárið upp sum evni eftir summarfrítíðina, soleiðis, at tey ungu fáa eina hilling av viðurskiftum teirra eldru.

Torført at bera boðskapin fram

Helena Dam á Neystabø, landstýrskvinna í almanna- og heilsumálum, ásaðnaði í framløgu sínari, at lógir og reglugerðir innan almanna-økið eru alt ov floktar. Hetta helt hon vera orsök til, at misskiljingar ofta standast millum almennu stovnarnar og pensjónistarnar. Men hetta hevur hon sett sær sum mál at bota um. Hon lovaði nevniliga, at lógir, kunn- gerðir og annað skulu skrivast um til vanligt mannámál í faldarum, ið verða sendir út til pensjónistarnar við jøvnum millumbilum.

Hetta, helt hon, fór at beina burtur nógvar av misskiljingunum.

Hesar misskiljingar, ið Helena Dam á Neystabø tosaði um, tykjust at koma ofta fyri. Onkur av fundarfólkunum greiddi frá dø- um, har fólk, ið høvdu gjørt eitthvørt handaligt arbeiði, sum tey høvdu selt, beinleiðis høvdu haft hall av hesum. Og júst hetta, helt landstýrskvinnan vera dømi um torskildar reglu- gerðir.

Annars fegnaðist Helena Dam á Neystabø um, at arbeiðið hjá fyrireikingar- bólkunum fyri eldraárið hevur borið ávøkst. Hon helt tað vera frálíkt, at pensjón- istafeløg kring landið taka stig til fundir um eldrapoli- tikk, og segði at hon ikki vildi áleggja nøkrum at vera virkin, men at hon helt, at tað hevði verið frálíkt, um pensjónistafeløg kring landið oftari tóku stig til at skipa

fyri líknandi tiltøkum. Eisini vísti hon á, at í Íslandi hava pensjónistafeløg og aðrir áhugabólkar sjálvir skipað fyri at fáa eldra- sambýli og ellisheim byggd, sum landið síðani seinni hevur yvirtikið raksturinn av. Hetta helt hon eisini hevði verið eitt gott hugskot at farið undir í Føroyum.

Pensjónin

Helena Dam á Neystabø vísti á, at hon ikki hon hevur verið á so nógvum eldra fundum í seinastuni, so hon tað, hon kom við, fór ikki at vera nakað kollveltandi, ið ikki var hoyrt áður, men hon segði, at eitt av høvuðsmál- um hennara er, at fáa pensjónsviðurskifti einstakling- sins í eina fasta legu. Her vísti hon til nýggju pen- sjónslógina, ið kemur í gildi frá 1. januar ár 2000. Eisini vísti Helena Dam á Neysta- bø á, at frá 1. august í ár fer at bera til hjá pensjónistum at arbeiða, uttan at hetta fer at nerva grundupphæddina í pensjón teirra.

Viðbótarnar vórðu eisini frammí og vendu, og í hes- um sambandi tosaði land- stýrskvinnan um, at ætlanin er at hækka pensjónsvið- bótarnar við 700 til 1.000 krónum í næsta ár.

Kapping við undirsjóvartunlar

Landstýrskvinnan í alman- na- og heilsumálum ásaðnaði, at trupulleiki er at finna

